

Sygn. akt: II Cgg 8/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 marca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach II Wydział Cywilny Ośrodek (...) w R.

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Katarzyna Banko
Protokolant:	Zofia Pławczyk

po rozpoznaniu w dniu 03 marca 2015 roku w Rybniku

sprawy z powództwa E. G.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w J.

o naprawienie szkody

1. nakazuje pozwanej (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w J. naprawę szkody powstałej w związku z ruchem zakładu górniczego w nieruchomości powoda E. G., położonej w M. – P. przy ulicy (...) przez wykonanie następujących robót naprawczych:

w halach nr 1 i 2:

- a. rozkucie pęknięć, zaprawienie zaprawą cementową bruzd w ławach betonowych ścian nadziemia,
- b. przemurowanie dużych pęknięć ukośnych ścian cegłą pełną na grubość 1 1/2c, 1c, 1/2c,
- c. rozkucie mniejszych pęknięć poziomych i pionowych, zaprawienie bruzd zaprawą cementowo – wapienną,
- d. wykucie z muru zaciśniętych okien i drzwi, przebudowę uszkodzonych nadproży, a następnie ponowne osadzenie okien i drzwi z regulacją skrzydeł na zawiasach,
- e. wymianę pękniętych płyt eternitu falistego na nowe płyty faliste typu O.,
- f. ocieplenie – wymianę zawilgoconej wełny mineralnej w dachu hal,
- g. rozkucie pęknięć na dylatacjach - między budynkami, wyrównanie krawędzi, wypełnienie szczelin pianką poliuretanową lub styropianem na głębokość min. 10 cm oraz zakrycie szczelin dylatacyjnych poprzez wykonanie obróbek blacharskich, wykonanie dylatacji posadzki oraz kurników i poidel,
- h. demontaż i ponowny montaż rynien deszczowych z wymianą około 20% na nowe,
- i. wymianę części uszkodzonych desek podrynnowych,

w dobudowanych dwóch częściach socjalno – magazynowych i przewiązce:

- a. naprawę szkód na dylatacjach jak w pkt g hali nr 1 i 2,
- b. rozkucie pęknięć różnokierunkowych ścian wewnątrz, zaprawienie bruzd zaprawą cementowo – wapienną,
- c. wymianę pękniętych płytek ceramicznych - ściennych w pomieszczeniu socjalnym,
- d. rozkucie pęknięć fundamentów betonowych, zaprawienie bruzd zaprawą cementową,
- e. roboty tynkarskie, malarskie, porządkowe i towarzyszące,

w budynku socjalno - biurowy wraz z ubojnią i wydawką:

- a. naprawę szkód na dylatacjach jak w pkt g hali nr 1 i 2,
- b. rozkucie pęknięć pionowych i ukośnych ścian wewnątrz, zaprawienie bruzd zaprawą cementowo – wapienną,
- c. wymianę części płyt eternitowych wraz z częścią konstrukcji dachu,
- d. wykonanie obróbek blacharskich na styku płyt eternitowych z płytami O.,
- e. roboty tynkarskie, malarskie, porządkowe i towarzyszące;

2. oddała powództwo w pozostałym zakresie;

3. odstępuje od obciążenia powoda kosztami zastępstwa procesowego należnymi pozwanej;

4. nakazuje pobrać od pozwanej (...) S.A. z siedzibą w J. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka (...) w R. kwotę 14.276,20 (czternaście tysięcy dwieście siedemdziesiąt sześć 20/100) złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

SSO Katarzyna Banko

Sygn. akt II Cgg 8/13

UZASADNIENIE

Powód E. G. domagał się nakazania pozwanej (...) S.A. w J. naprawienia szkody powstałej w związku z ruchem zakładu górniczego w nieruchomości powoda położonej w M. – P. przy ulicy (...) poprzez wykonanie robót naprawczych i zabezpieczających objekty budowlane przed skutkami eksploatacji górniczej względnie zasądzenia od pozwanej na rzecz powoda kwoty 542.500,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia powództwa oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądania pozwu podano, że na skutek ruchu zakładu górniczego pozwanej (...) S.A. w J. powstała szkoda w nieruchomości powoda położonej w M. – P. przy ulicy przelotowej 37, polegająca na uszkodzeniu dwóch budynków inwentarskich, budynku socjalno – biurowego oraz pozostającym w budowie budynku kurnika. Zakres uszkodzeń w budynkach inwentarskich oraz w budynku socjalno– biurowym obejmuje: spękanie i rozerwanie fundamentów; spękanie, rozerwanie, wychylenie z pionu ścian i ich zawilgocenie przy posadzkach; zdeformowanie okien i drzwi, spękanie i załamanie nadproży; pęknięcie bądź rozerwanie płyt eternitowych stanowiących pokrycie dachowe obiektów; zdeformowanie rynien i rur spustowych; spękanie i zarysowanie elewacji; przechylenie, popękanie i zawilgocenie okładzin wewnętrznych; spękanie, okrojenie, rozerwanie nadproży; uszkodzenie izolacji. W pozostających w budowie budynku kurnika zakres uszkodzeń obejmuje pęknięcie ścian oraz wystąpienie zarysowań nadproży. Naprawienie szkody powinno polegać na przywróceniu obiektów do stanu poprzedniego poprzez wykonanie robót naprawczych. Ponadto, zważywszy na projektowaną w rejonie nieruchomości powoda eksploatację

górnictwem, powód domaga się także wykonania robót zabezpieczających wyżej wymienione budynki przed skutkami wpływu tej eksploatacji na nieruchomości.

Pozwana (...) S.A. w J. wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu.

W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwana podała, że kwestionuje roszczenie powoda tak co do zasady, jak i co do wysokości. W szczególności pozwana nie zgadza się co do rozmiaru szkody górniczej, koniecznego zakresu napraw, potrzeby wykonania robót zabezpieczających.

Sąd ustalił, co następuje:

W związku ze złożeniem przez powoda wniosku do pozwanej (...) S.A. w sprawie uszkodzeń składników budowlanych na nieruchomości w M. P. przy ulicy (...) wywołanych wpływami górniczymi, pozwana dokonała przeglądu obiektów powoda w dniu 04 lutego 2011r. stwierdzając spękania ścian wewnętrznych i zewnętrznych oraz rozszczelnienia pokrycia dachu w dwóch halach hodowli drobiu. Pismem z dnia 15 lutego 2011r. pozwana poinformowała powoda, że szkody uznaje lecz zawiesza ich usunięcie do drugiej połowy 2012r., tj. po uspokojeniu się górotworu. W związku z pojawieniem się nowych szkód w obiektach, powód skierował do pozwanej w dniu 06 września 2011r. kolejny wniosek o naprawienie szkód górniczych w budynkach i budowlach położonych w M. przy ulicy (...). W odpowiedzi pozwana przedstawiła powodowi dokumentację kosztorysową na remont systemem gospodarczym bez kotwienia celem akceptacji i zawarcia ugody. Wartość kosztorysowa robót naprawczych wg tej zweryfikowanej dokumentacji wynosiła 224.247,47 zł. Do zawarcia ugody między stronami jednak nie doszło z uwagi na zastrzeżenia powoda dotyczące zakresu robót naprawczych, przyjętych warunków płacowych w kosztorysach oraz fakt nie uwzględnienia zabezpieczenia budynków przed wpływami kolejnej eksploatacji górniczej. Powód twierdził, że faktyczna wartość robót naprawczych z uwzględnieniem powyższych zastrzeżeń wg wykonanej na jego zlecenie opinii inż. E. K. wynosi 542.500,00 zł. Ostatecznie do zawarcia ugody pomiędzy stronami nie doszło. (dowód: wniosek powód z dnia 06 września 2011r., pismo pozwanej z dnia 15 lutego 2011r. k. 11, pismo pozwanej z dnia 04 września 2012r. k. 13)

Z opinii biegłego sądowego z zakresu szkód górniczych i geologii A. M. wynika, że wyniki przeprowadzonej szczegółowej analizy warunków hydrogeologicznych, geologicznych i górniczych oraz oceny wpływów na nieruchomości powoda zjawisk sejsmicznych generowanych przez eksploatację pozwanej, a także analiza ewentualnych oddziaływań statycznych i dynamicznych zaplanowanej w rejonie nieruchomości powoda eksploatacji pozwalają na stwierdzenie, że wpływy zarówno dokonanej, jak też zaplanowanej przez pozwaną na następne lata eksploatacji górniczej zaliczają rejon nieruchomości powoda do II kategorii terenu górniczego. (dowód: opinie biegłego sądowego z zakresu górnictwa i geologii A. M. k. 102 – 125, 160 - 172)

Biegły z zakresu budownictwa J. K. podał, że z otrzymanych od pozwanej opinii górniczo - geologicznych z dnia 07 stycznia 2014r. dla danych obliczonych w pkt. P1 i dla danych obliczonych w pkt. P2, kopalnia (...) w rejonie lokalizacji obiektu przeprowadziła eksploatację górnictwem systemem na zawał stropu w jednym pokładzie 358/1 (4 ściany) w latach 2009 - 2012.

W wyniku przeprowadzonej eksploatacji górniczej i osiadania górotworu teren w rejonie lokalizacji obiektu powoda doznał deformacji o parametrach, których wielkość nie przekracza II-giej kategorii górniczej. Eksploatacja prowadzona była dla pkt 1 jedną ścianą bezpośrednio pod nieruchomością i 3-ma ścianami w kierunku na południe od nieruchomości oraz dla pkt 2 trzema ścianami w kierunku na południe od nieruchomości. Projektowana jest także kolejna eksploatacja w pokładzie 401 dla pkt 1 dwoma ścianami na północny zachód od nieruchomości i dwoma ścianami na zachód od nieruchomości, dla pkt 2 dwoma ścianami na północny zachód od nieruchomości i dwoma ścianami na zachód od nieruchomości i jedną ścianą na południowy zachód od nieruchomości powoda. Eksploatacja dokonana i projektowana nie pokrywają się, a przewidywane po zakończeniu projektowanej eksploatacji w 2018r. parametry (a szczególnie nachylenie terenu) mogą być mniejsze od utrwalonych po zakończeniu eksploatacji dokonanej w 2013r. Wobec powyższego, kategoria terenu nie zmieni się i pozostanie II-ga o jeszcze bardziej obniżonych wartościach niektórych parametrów.

Nieruchomość powoda zabudowana jest następującymi budynkami:

1. budynkiem socjalno - biurowy z ubojnią i wydawką (rok budowy 1984/1995),
odporność obiektu na wpływy górnicze - III kategoria;
2. halą produkcyjną nr 1 (rok budowy 1982), odporność obiektu na wpływy górnicze - 0 kategoria;
3. halą produkcyjną nr 2 (rok budowy 1983), odporność obiektu na wpływy górnicze - 0 kategoria;
4. halą produkcyjną nr 1 – część socjalno – magazynowa (rok budowy 2006), odporność obiektu na wpływy górnicze - IV kategoria;
5. halą produkcyjną nr 2 – część socjalno – magazynowa (rok budowy 2006), odporność obiektu na wpływy górnicze – IV kategoria;
6. przewiązką (kotłownia z zapleczem) (rok budowy 1984, odporność obiektu na wpływy górnicze - IV kategoria;
7. budynkiem kurnika – w budowie.

Biegły sądowy J. K. w dniu 02 czerwca 2014r. w obecności przedstawicieli powoda i pozwanej dokonał oględzin nieruchomości powoda stwierdzając następujące szkody górnicze:

Hala nr 1 i 2:

1. pęknięcia ukośne ław betonowych pod ścianami nadziemia;
2. duże pęknięcia ukośne oraz miejscowe wychylenia ścian nadziemia;
3. wyraźne pęknięcia poziome, szczególnie w górnej części, ścian wraz z zarysowaniami nadproży okiennych i drzwiowych;
4. zaciskanie okien i drzwi wraz z deformacją nadproży nad dużymi drzwiami do hal;
5. pęknięcia i ubytki płyt eternitowych na dachu;
6. wyraźne pęknięcia na styku hal z dobudowanymi częściami socjalno
7. magazynowymi oraz na stykach z przewiązką między halami (bud. kotłowni wraz z zapleczem);
8. niewielkie zróżnicowania nachylenia posadzek w halach max 1%;
9. zmiana spadków rynien deszczowych.

Dobudowa 2-ch części socjalno - magazynowych + przewiązka:

1. wyraźne pęknięcia na styku z halami produkcyjnymi (samo dylatacje);
2. pęknięcia płytek ceramicznych – ściennych;
3. widoczne pęknięcia różnokierunkowe ścian wewnątrz;
4. pęknięcia fundamentów betonowych.

Budynek socjalno - biurowy wraz z ubojnią i wydawką:

1. pęknięcia pionowe na styku części socjalno - biurowej z ubojnią i wydawką;
2. pęknięcia szyb w oknach;
3. pęknięcia pionowe i ukośne ścian wewnątrz;
4. pęknięcia płyt eternitowych na dachu wraz z częściową deformacją konstrukcji.

Budynek kurnika w budowie:

Istniejące ściany wykazują duże użycie naturalne. Nie stwierdzono uszkodzeń pochodzenia górniczego.

Biegły sądowy J. K. podał, że naprawa stwierdzonych uszkodzeń powinna polegać na wykonaniu następujących robót naprawczych:

Hala nr 1 i 2:

1. rozkuciu pęknięć, zaprawienie zaprawą cementową bruzd w ławach betonowych ścian nadziemia,
2. przemurowaniu dużych pęknięć ukośnych ścian cegłą pełną na grubość 11/2 c, lc, l/2c,
3. rozkuciu mniejszych pęknięć poziomych i pionowych, zaprawienie bruzd zaprawą cementowo – wapienną,
4. wykuciu z muru zaciśniętych okien i drzwi, przebudowa uszkodzonych nadproży, a następnie ponowne osadzenie okien i drzwi z regulacją skrzydeł na zawiasach,
5. wymianie pękniętych płyt eternitu falistego na nowe płyty faliste typu O.,
6. rozkuciu pęknięć na dylatacjach - między budynkami, wyrównanie krawędzi, wypełnienie szczelin pianką poliuretanową lub styropianem na głęb. min 10 cm oraz zakrycie szczelin dylatacyjnych poprzez wykonanie obróbek blacharskich,
7. demontażu i ponownym montażu rynien deszczowych z wymianą około 20% na nowe,
8. wymiana części uszkodzonych desek podrynnowych.

Dobudowane dwie części socjalno - magazynowe + przewiązka:

1. naprawie szkód na dylatacjach jak w pkt 6 hali nr 1 i 2,
2. rozkuciu pęknięć różnokierunkowych ścian wewnątrz, zaprawienie bruzd zaprawą cementowo – wapienną,
3. wymianie pękniętych płytek ceramicznych - ściennych w pomieszczeniu socjalnym,
4. rozkuciu pęknięć fundamentów betonowych, zaprawienie bruzd zaprawą cementową,
5. robotach tynkarskie, malarskie, porządkowe i towarzyszące.

Koszt robót naprawczych hali nr 1 i 2 wraz z częściami socjalno- magazynowymi i przewiązką wg zweryfikowanego i przeliczonego kosztorysu szczegółowego wynosi netto 190.570,29 zł.

W budynek socjalno - biurowy wraz z ubojnią i wydawką naprawy powinny polegać na:

1. naprawie szkód na dylatacjach jak w pkt 6 hali nr 1 i 2,
2. rozkuciu pęknięć pionowych i ukośnych ścian wewnątrz, zaprawienie bruzd zaprawą cementowo – wapienną,

3. wymianie części płyt eternitowych wraz z częścią konstrukcji dachu,
4. robotach tynkarskie, malarskie, porządkowe i towarzyszące.

Koszt robót naprawczych budynku socjalno - biurowego z ubojnią w zweryfikowanego i przeliczonego kosztorysu szczegółowego wynosi netto 19.235,08 zł.

Roboty zabezpieczeniowe na II kat. wpływów górniczych dotyczą wyłącznie hal produkcyjnych hodowli kurczaków (hala nr 1 i 2).

W ramach zabezpieczenia na II kat. wpływów' górniczych przewidziano następujący zakres robót:

1. wykonanie dwóch dylatacji hal z uwagi na nadmierną długość, dzieląc obiekty na 3 segmenty i 1-dną dylatację z uwagi na przewiązkę, która wchodzi w konstrukcję ostatnich segmentów hal;
2. poszczególne segmenty zabezpieczono w sposób powtarzalny wykonując następujący zakres robót: rozcięcie ścian zewnętrznych co około 20 m i przy przewiązce, rozebranie fragmentów muru szer. 40 do 45 cm z każdej strony rozcięcia, skucie ławy fundamentowej pod rozbieranym murem, zdemontowanie fragmentu koryta ściekowego po zewnętrznej stronie ściany, wykonanie wykopów pod stopą żelbetową, wykonanie warstwy chudego betonu B-10 gr. 10 cm, zadekowanie, zazbrojenie siatką o 6 o oczkach 15 x 15 cm stopy fundamentowej, wstawienie prętów stojących 8 o 10 do słupa żelbetowego, a następnie zabetonowanie stopy fundamentowej. Po związaniu betonu powierzchnię stopu pokryć abizolem R+P lub izolbetem, a następnie dowieźć dalsze zbrojenie górne słupa 8 o 10 strzemiona o 6 co 15 cm, zadekować słup umieszczając w górnej części deskowania markę z blachy 250 x 250 g = 16 do rozpory stalowej górnej oraz wbudować w zbrojenie słupa końcówki górnych kotew o 20 i o 22. Deskowanie należy ustawić tak aby po rozdeskowaniu słupy środkowe rozdzielone były dylatacją szerokości min. 5 cm (szczelina dylatacyjna). W dolne zbrojenie słupa wstawić końcówki kotew dolnych o 28 i o 25 oraz zbrojenie ściągę żelbetowego, które należy ułożyć w uprzednio wykute bruzdy poprzeczne w posadzce betonowej hali. Po wykonaniu powyższych czynności zbrojenie słupa i ściągę żelbetowego zabetonować, a następnie obetonować i zamurować ściągę w uprzednio wykutych bruzdach w ścianach na poziomie posadzki i w poniżej górnej krawędzi ścian. Do zabetonowanych w słupach masek stalowych wspawać rozpory stalowe z 2 [- 120. Uzupełnić izolację oraz posadzkę na zabetonowanych ściągach poprzecznych wewnątrz hal. Uzupełnić ubytki tynku na zamurowanych ściągach z zewnątrz. Wykonać roboty malarskie i porządkowe. Koszt zabezpieczenia hali nr 1 i 2 wg kosztorysu szczegółowego wynosi netto 111.726,83 zł.

W opinii uzupełniającej biegły wskazał także, że w hali nr 1 i 2 należy poprawić ocieplenie wymieniając zawilgoconą wełnę mineralną, zaś w budynku socjalno – biurowym z ubojnią i wydawką należy wykonać obróbki blacharskie na styku płyt eternitowych z płytami typu O.. Wartość tych prac biegły określił na kwotę 10.564,74 zł.

Ponadto biegły podał, że projekt zabezpieczenia wraz z określeniem kosztów robót zabezpieczeniowych hal produkcyjnych przyjęto na podstawie dostarczonej opinii górniczo - geologicznej z 07 stycznia 2014r. dla 2-ch punktów odniesienia w terenie. W rejonie lokalizacji obiektów projektuje się na przestrzeni lat 2016 - 2018 eksploatację górniczą na zawał stropu co spowoduje wystąpienie na powierzchni wpływów o parametrach II-giej kategorii. Jeśli pozwana kopalnia aktualnie nie jest w stanie potwierdzić tej prognozy, biegły zaproponował usunąć jedynie szkody górnicze w składnikach budowlanych natomiast zabezpieczenie pozostawić do czasu opracowania i zatwierdzenia planu ruchu gdzie o zabezpieczeniu lub nie, zdecydują odpowiednie zapisy prognozowanych robót górniczych.(dowód: opinie biegłego sądowego J. K. k. 206 – 352, 378 – 392, zapis audio –video k.430)

Powyższe okoliczności faktyczne Sąd ustalił w oparciu o spójne i w pełni przekonujące wskazane wyżej dowody, a w szczególności niekwestionowane dokumenty, których prawdziwość nie budziła wątpliwości. Sąd przyjął opinię biegłego sądowego A. M. bez zastrzeżeń, gdyż została ona sporządzona zgodnie ze zleceniem Sądu, przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności istotnych dla poczynienia niezbędnych ustaleń faktycznych. Sąd przeprowadził także dowód z opinii biegłego z zakresu budownictwa celem ustalenia, jakie należy przeprowadzić prace naprawcze w zakresie uszkodzeń będących następstwem eksploatacji górniczej oraz jaki będzie ich koszt. Opinię w tym zakresie sporządził

biegły sądowy J. K., który szczegółowo wskazał, jakie uszkodzenia zabudowań są następstwem eksploatacji górniczej oraz jakie należy przeprowadzić prace naprawcze. Co do opinii biegłego J. Krawczyka strony zgłosiły szereg zastrzeżeń. W uzupełniających- pisemnej i ustnej - opiniach biegły sądowy J. K. szczegółowo wyjaśnił dlaczego poszczególne budynki zaliczył do danej odporności na wpływy eksploatacji górniczej, opisał na czym polegać naprawa szkody górniczej w dachu, wyjaśnił także wszelkie wątpliwości strony powodowej co do sposobu naprawienia szkody. Z opinii uzupełniających jednoznacznie wynika, że wykonanie zabezpieczeń przed wpływami eksploatacji górniczej w budynkach powoda jest obecnie przedwczesne, gdyż nie sporządzono planu ruchu zakładu, w którym o konieczności zabezpieczenia zdecydują odpowiednie zapisy dotyczące prognozowanych robót górniczych. W uzupełniających opiniach biegły sądowy szczegółowo odniósł się do wszystkich zarzutów stron, zaś Sąd mając na uwadze złożone wyjaśnienia uznał, że opinia budowlana w zakresie dotyczącym ujawnionych uszkodzeń związanych z działalnością górniczą pozwanej, sposobu naprawy i ustalonego kosztu prac naprawczych jest rzetelna. Wiedza i doświadczenie zawodowe opiniującego oraz stanowczy charakter opinii przekonują, że zasadnym było poczynienie ustaleń na podstawie tej opinii. Z tych też względów Sąd oddalił wniosek pełnomocnika powoda o przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego sądowego z zakresu budownictwa.

Sąd zważył, co następuje:

W ustalonym stanie faktycznym powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 22 listopada 2013 roku (III CZP 75/13, Biul. SN 2013/11/13), stwierdził, że do spraw o naprawienie szkód wywołanych ruchem zakładu górniczego, w których zdarzenie wywołujące szkodę, jak i jej powstanie, miały miejsce przed dniem 1 stycznia 2012r. stosuje się przepisy ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku – Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947 ze zm. – dalej pr.g.g.).

Przepis art. 92 ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku – Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity Dz. U. z 2005r. Nr 228, poz. 1947 ze zmianami) stanowił, że do naprawienia szkód spowodowanych ruchem zakładu górniczego, o których mowa w art. 91 ust. 1 i 2 powołanej wyżej ustawy stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego, o ile ustawa Prawo górnicze i geologiczne nie stanowi inaczej. Odpowiedzialność pozwanego przedsiębiorcy opiera się więc na art. 435 k.c., który to przepis stanowi, że prowadzący na własny rachunek przedsiębiorstwo lub zakład wprawiany w ruch za pomocą sił przyrody (pary, gazu, elektryczności, paliw płynnych itp.) ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności (§ 1).

Przepis art. 94 ust. 1 pr.g.g. stanowił, że naprawienie szkody powinno nastąpić przez przywrócenie stanu poprzedniego, zaś ust. 2 powołanego wyżej przepisu wynikało, że przywrócenie stanu poprzedniego może nastąpić przez dostarczenie gruntów, obiektów budowlanych, urządzeń, lokali, wody lub innych dóbr tego samego rodzaju. Regulacja zawarta w art. 95 ust. 1 pr.g.g. stanowiła wyjątek od zasady wyrażonej w art. 94 ust. 1 tego prawa. Odstępstwo od restytucji naturalnej dopuszczone zostało tylko w dwóch wypadkach. Pierwszy z nich, określono jako brak możliwości przywrócenia stanu poprzedniego. Odstąpienie od restytucji naturalnej było także możliwe w przypadku, gdy koszty przywrócenia stanu poprzedniego rażąco przekraczałyby wysokość poniesionej szkody. Użycie w treści art. 95 ust. 1 pr.g.g. nieostrego zwrotu „rażąco” sprawiało, że ocena, czy przesłanka ta została spełniona, wymagało każdorazowo uwzględnienia okoliczności konkretnego przypadku, przez porównanie ze sobą dwóch wartości: wielkości szkody oraz kosztów potencjalnej restytucji naturalnej. Tylko w przypadku, gdy druga z wymienionych wartości zdecydowanie i niewspółmiernie przekraczać będzie pierwszą, można uznać, że spełniony został wymóg wynikający z treści art. 95 ust. 1 pr.g.g. i dopuszczalne było odstąpienie od restytucji naturalnej.

Z opinii biegłego sądowego J. K. wynika, że naprawa ujawnionych uszkodzeń związanych z eksploatacją górnica powinna nastąpić poprzez przywrócenie stanu poprzedniego. Szczegółowy zakres na prawy został opisany wyżej. Odnośnie profilaktycznego zabezpieczenia budynków biegły jednoznacznie stwierdził, że obecnie jest to żądanie nieuzasadnione wobec braku planu ruchu zakładu pozwanej. Mając powyższe na względzie Sąd oddalił powództwo odnośnie profilaktycznego zabezpieczenia budynków jako przedwczesne.

Mając powyższe ustalenia i rozważania na względzie na podstawie art. 94 ust.1, 92 ustawy Prawo geologiczne i górnicze w związku art. 435 k.c. orzeczono jak w sentencji.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c. Z uwagi na charakter dochodzonego roszczenia Sąd odstąpił od obciążenia powoda kosztami zastępstwa procesowego należnymi pozwanej.

Zgodnie z art. 96 ust. pkt 12 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 roku (tekst jednolity z dnia 27 kwietnia 2010r. Dz.U. Nr 90, poz. 594) strona dochodząca naprawienia szkód spowodowanych ruchem zakładu górniczego, o których mowa w dziale V ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. - Prawo geologiczne i górnicze nie ma obowiązku uiszczenia kosztów sądowych. Mając powyższe na względzie, na podstawie na podstawie 113 ust. 1 ustawy o kosztach w sprawach cywilnych kosztami sądowymi - w zakresie w jakim pozwana przegrała sprawę - Sąd obciążył pozwaną. Powyższe koszty obejmują opłatę sądową w kwocie 11.019,00 zł (5 % z kwoty 220.371 zł) oraz wydatki na opinię biegłych w wysokości 3.257,20 zł (41 % z kwoty 7.944,44 zł).

R., dnia 30 marca 2015r. SSO Katarzyna Banko